

Landbruks- og matdepartementet

Vår ref.
25/411 - 4

Deres ref.

Saksbehandler
Øyvind FredrikssonDato
28.03.2025

Høringsuttalelse - mandat for konsekvensutredning av Håmmålsfjellet-Sålekinna som vinterbeite for Fosen reinbeitedistrikt

Kommunestyret har i møte 27.03.2025 fattet følgende vedtak 20/25

1. Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg svært negative til bruk av Håmmålsfjellet og Sålekinna til tamrein fra Fosen.
2. Kommunestyret mener dette legger opp til økt konflikt med sammenblanding av Fosenrein og Rendalsren/Tolga Østfjell villrein. Videre vil det også medføre økt konflikt med andre næringer og brukergrupper samt medføre økt forstyrrelser og naturinngrep i området.
3. Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg bak høringsuttalelsen til Rendal Renselskap SA.

Med hilsen

Øyvind Fredriksson
Utmarkskonsulent*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur*

Kopi til:

Rendal Renselskap Sa

c/o Eivind Haugseth Haugsetveien 2484 Rendalen
65Statsforvalteren I Innlandet
Sølen Landskapsvernområde

Postboks 987 2604 Lillehammer

Vedlegg:

Vedlagt høringsuttalelse Rendal Renselskap

Saksframlegg

Vår ref.: 25/411 - 2	Dato: 18.03.2025	Saksbehandler: Øyvind Fredriksson
Behandling av saken:		
Saksnr. 20/25	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 27.03.2025

Høringsuttalelse - mandat for konsekvensutredning av Håmmålsfjellet-Sålekinna som vinterbeite for Fosen reinbeitedistrikt Rendalen kommune

Kortversjon av saken:

Landbruks- og matdepartementet sender ut på høring et utkast til mandat for konsekvensutredning. Tiltaket som skal utredes er bruk av Håmmålsfjellet-Sålekinna som vinterbeite for Fosen reinbeitedistrikt. Rendalen kommune, kommunestyret, slutter seg til høringsuttalelse fra Rendal Renselskap SA og stiller seg svært kritisk og negativ til forslaget.

Vedlegg

Høringsuttalelse Rendal Renselskap

18.03.2025

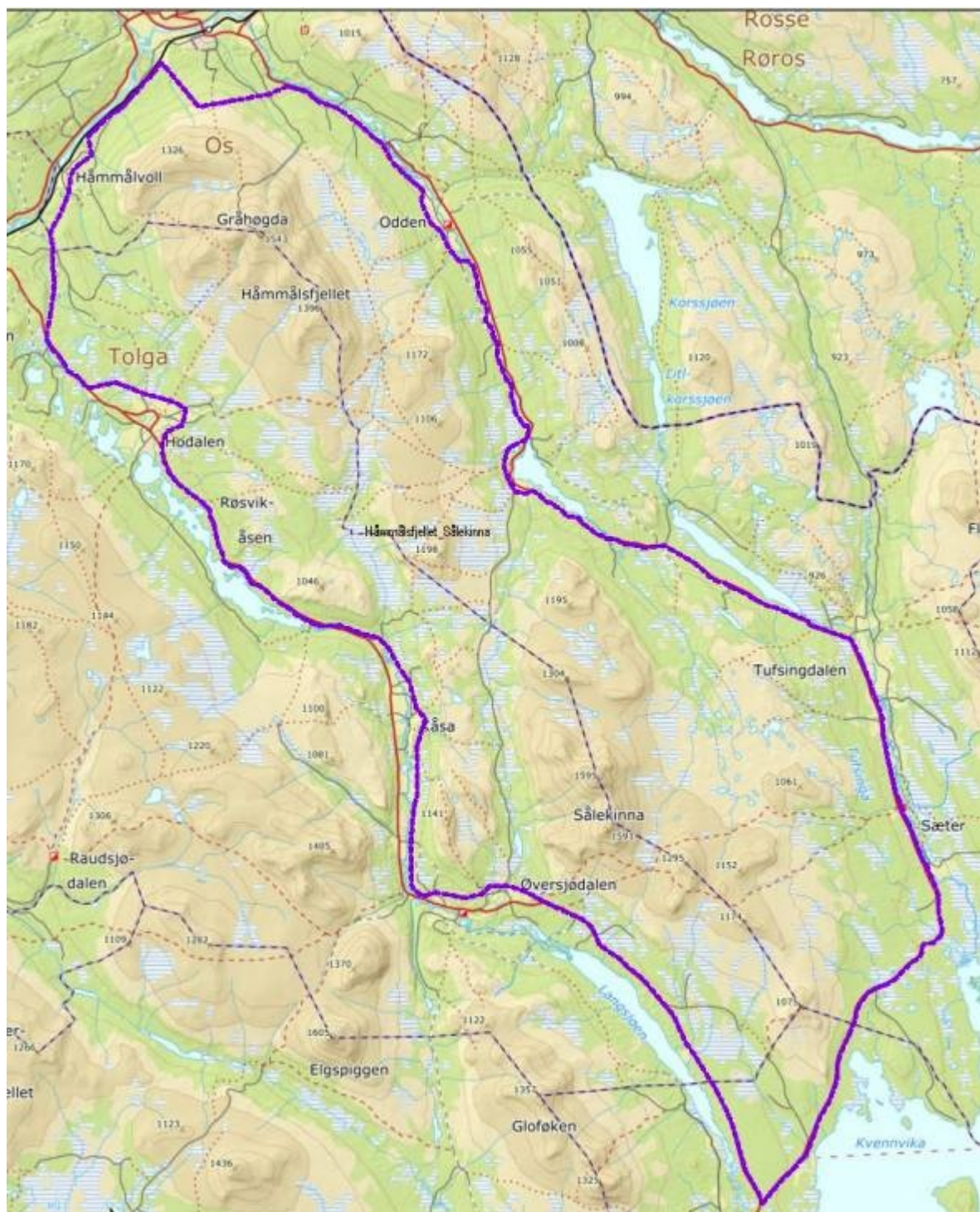
Saksopplysninger:

Høyesterett avviste 11. oktober 2021 saken om utmåling av ekspropriasjonserstatning til reindriften på Fosen, med den begrunnelse at konsesjons- og ekspropriasjonsvedtakene var ugyldige. Energidepartementet (daværende OED) initierte i april 2023 en meklingsprosess som et alternativt spor til den varslede omgjøringsprosessen. Meklingene mellom de to sijtene i Fosen reinbeitedistrikt og de respektive vindkraftselskapene ble igangsatt i mai 2023. Den 18. desember ble det inngått en meklingsløsning mellom Sør-Fosen Sijte og Fosen vind. Den 6. mars 2024 ble tilnærmet tilsvarende avtale inngått mellom Nord-Fosen Sijte og Roan Vind. Begge avtalene har stilt som forutsetning at staten gjennomfører en prosess med sikte på å skaffe til veie et tilleggsareal for vinterbeite som kan stilles til reindriftens disposisjon fram til utløpet av inneværende konsesjonsperiode for vindkraftverkene.

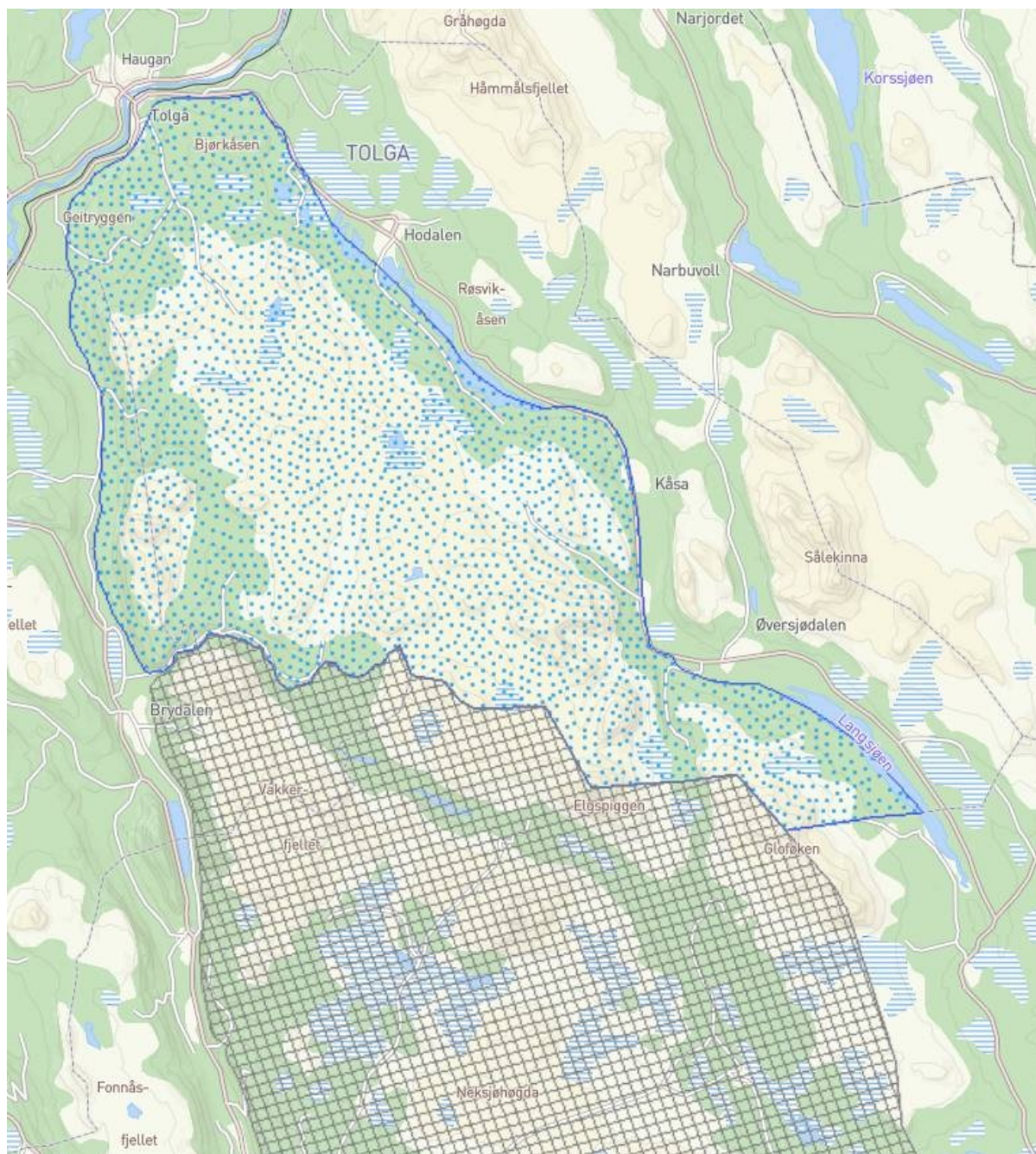
Det tas sikte på å etablere et tilleggsareal som vinterbeite for Nord-Fosen og Sør-Fosen sijte. Tilleggsarealet kan brukes av maksimalt 2100 rein årlig fra Fosen reinbeitedistrikt. Vinterbeite vil være aktuelt i en periode fra desember til april. Det legges til grunn at slakteuttak vil skje før flytting til tilleggsarealet, og at kalving vil skje etter flytting tilbake til Fosen reinbeitedistrikt.

Energidepartementet ga vinteren 2024 NIBIO i oppdrag å utrede mulige tilleggsarealer for vinterbeite for reindriften på Fosen. NIBIO leverte sin rapport i september 2024 (NIBIO rapport nr. 98, 2024). NIBIO har utredet 12 områder i Trøndelag, Møre og Romsdal og Innlandet som mulige tilleggsareal. Av disse 12 var det ett område som utpekte seg som godt egnet. Dette er Håmmålsfjellet-Sålekinna i Innlandet fylke. Regjeringen legger til grunn den faglige anbefalingen fra NIBIO og jobber videre med dette alternativet. Tilleggsarealet ligger i Os, Tolga og Engerdal kommune.

NIBIOs utredning var en reindriftsfaglig utredning. NIBIO har sett på om området egner seg for reindrift, men ikke hvilke konsekvenser etablering av vinterbeite i området har for miljø og samfunn. En reguleringsplanprosess for det aktuelle tilleggsarealet vil legge til rette for at reindriften både får de nødvendige rettighetene og får tilrettelagt for nødvendig infrastruktur. Det må gjennomføres forhandlinger med grunneiere og fjellstyrer i det aktuelle området, med sikte på å inngå avtaler om leie av området til vinterbeite for reindriften på Fosen.

Kartet over er hentet fra NIBIOs utredning og er det foreslåtte vinterbeiteområde for 2100 Fosen-rein i perioden desember - april.

Kartet over viser konsesjonsområdet til Rendal Renselskap i skravert polygon i sør og Tolga Østfjell villreinområde i prikkete polygon i nord. Sålekinna og Håmmålsfjellet tilgrenser i nordøst.

Høringsuttalelse:

Rendalen kommune, kommunestyret, mener det er en svært dårlig løsning å skulle rette opp en feil med å begå en ny. Området som reinen er tenkt flyttet til har i dag stor konflikt mellom allerede etablert reindrift og landbruksnæringen. Vi mener også det er en stor svakhet at utredningen fra NIBIO som legges til grunn kun fokuserer på det reindriftsfaglige. Et slikt tiltak vil få store konsekvenser for natur, miljø og samfunn og dette vil være like viktig å belyse som det reindriftsfaglige for å finne en god løsning. Ved å ikke ta med dette skaper man økt konflikt.

Området grenser inn mot konsesjonsområdet for Rendal Renselskap og Tolga Østfjell villreinområde jf. kart over. Det er avgjørende å presisere at dette er den samme bestanden av rein og at Tolga Østfjell villreinområdet utgjør 15 % av leveområdet for denne bestanden. Resten ligger i Rendalen og

er eiendomsdyr ihht gjeldende konsesjon fra LMD. Disse to områdene må derfor sees på under ett rent forvaltningsmessig. Det foreligger også en samarbeidsavtale mellom de to forvaltningene som tydeliggjør dette. Etablering av vinterbeite for Fosen-rein som skissert vil medføre stor fare for sammenblanding med Rendalsren/Tolga Østfjell villrein. Dette problemet har man allerede i dag med tamrein fra Engerdal. Tiltaket vil derfor medføre økt konflikt og sammenblanding som igjen vil medføre økt behov for tilsyn og derigjennom økte kostander for både Rendal Renselskap og Tolga Østfjell villreinområde. Tiltaket vil også medføre økt motorisert ferdsel og forstyrrelser i et område som i dag ikke har det. Hva vil dette medføre for annet vilt og biologisk mangfold i området, og ikke minst hva vil dette medføre for annen bruk og friluftsliv i området? Dette mener vi burde vært utredet og vurdert. Med endret klima med mildere vinter og varierende snømengde vil man også kunne tenke seg at mye av tilsynet vil måtte gjennomføres med ATV med de kjøreskadene dette vil medføre.

Sammenblanding er et viktig tema. Da vil også sperregjerder bli tatt opp som et virkemiddel for å motvirke dette. Rendalen kommune mener inngjerding av utmark bidrar til fragmentering av leveområder for annet vilt og medfører kollisjonsfare for blant annet hønsefugl. I så måte er dette et lite egnet, bærekraftig og framtidsrettet tiltak.

Vi ser at Rendal Renselskap SA ikke er på høringslisten, noe vi anser som merkelig da vår reins arealbruk grenser mot det foreslåtte området. Det forventes at Rendal Renselskap SA involveres på lik linje som Tolga Østfjell Villreinområde.

Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg bak høringsuttalen til Rendal Renselskap SA og legger ved denne.

Kommunedirektørens innstilling:

1. Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg svært negative til bruk av Håmmålsfjellet og Sålekinna til tamrein fra Fosen.
2. Kommunestyret mener dette legger opp til økt konflikt med sammenblanding av Fosenrein og Rendalsren/Tolga Østfjell villrein. Videre vil det også medføre økt konflikt med andre næringer og brukergrupper samt medføre økt forstyrrelser og naturinngrep i området.
3. Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg bak høringsuttalelsen til Rendal Renselskap SA.

Kommunestyret 27.03.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 17 stemmer (100%) - Ap 8, H 2, SP 6, SV 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

1. Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg svært negative til bruk av Håmmålsfjellet og Sålekinna til tamrein fra Fosen.
2. Kommunestyret mener dette legger opp til økt konflikt med sammenblanding av Fosenrein og Rendalsren/Tolga Østfjell villrein. Videre vil det også medføre økt konflikt med andre næringer og brukergrupper samt medføre økt forstyrrelser og naturinngrep i området.

3. Rendalen kommune, kommunestyret, stiller seg bak høringsuttalelsen til Rendal Renselskap SA.